

Mats Hagner 2010-05-24

SLU:s handledare är dåligt pålästa.

Doktoranden Charlotta Erefur, som jobbar hos Sveaskog, presenterade sin avhandling på SLU 21 maj. Titeln var "Återbeskogning utan kalhyggen". Hon hade gjort ett utmärkt vetenskapligt arbete och visade att hon behärskar forskarens teknik och publiceringskonst. Arbetets målsättning var att utforma rekommendationer för praktiskt bruk. I presentationen av arbetet sägs att "plantering på kala hyggen leder till ett likåldrigt trädbestånd. Ett alternativ till detta är olika former av kontinuitetsskogsbruk". Sådant ansågs "gynna biologisk mångfald och friluftsliv".

Vi som forskat med hyggesfritt skogsbruk blev förvånade. Opponenten David Coates från Kanada undrade också hur Erefurs rekommendationer skulle tillämpas i en skog med en naturlig blandning av stora och små träd och med insprängda luckor. Skälet till denna undran var att Erefurs försöksområden kännetecknades av jämnhet, antingen kalhyggen med 37 meters sida, eller av jämnt utglesad skog. Hon beskrev sambandet mellan ljusmängd och planttillväxt och "redan vid 150 stammar/ha var beståndet så tätt, att plantorna fick för lite ljus".

Bild hämtad från Charlotta Erefurs avhandling. Den visar SLU:s idé om "kontinuitetsskogsbruk som gynnar biologisk mångfald och friluftsliv"

Bild från Arjeplog där Rune Holmström befriade halvstora och små tallar trettio år tidigare. Nu har han åter skördat stora värdefulla träd. Här trivs både djur och människor, och skogsägaren maximerar sitt netto.

Vi som älskar skogsnatur och hoppas att Sveaskog skall skapa naturliga skogar med ljuvlig fågelsång och trivselkänsla bör opponera oss mot bolagets typ av hyggesfritt. Det finns tre skäl, dels att luckhuggning är ett sätt att fortsätta med vanligt kalhyggesbruk, men med små hyggen, dels för att ”skärmar” endast är ett sätt att maskera kalhyggen. Syftet är som tidigare att skapa en monokultur. Alla vi som äger statens Sveaskog blir också lurade på halva nettot genom fortsatt bruk av likåldrig skog.

Vid disputationen talade Erefur ofta om att plantorna växte ”dåligt” inne bland träd. Vi som forskat i ämnet tänkte tvärtom att liten tillväxt hos plantorna är bra. Hon har blivit vilseledd av sina handledare vid SLU. De har inte läst Rikard Jakobssons avhandling som skrevs 2005 vid samma institution. Han visade att skogsägaren får lika mycket virke oavsett om stora och små träd eller om lika stora träd konkurrerar med varandra. Han drog den logiska slutsatsen att det givetvis är en ekonomisk fördel om virket hamnar på få grova träd, som snart är mogna, i stället för på många småträd. Ojämnhet är bra.

I ett kontinuerligt skogsbruk med ekonomiska förtecken lämnar man inte ”skärmträd” utan man lämnar omogna träd som är ”återväxten”. De är välformade och kvarställda för att de ger hög ränta på sitt eget kapital. Blir det luckor beror det på att omogna träd saknas. I små luckor växer planterade plantor långsamt. Det är bra, eftersom de omgivande stora träden tar hand om tillväxtresurserna. Samtidigt blir de hämmade småträden kvalitetsdanade med få och klena grenar.

Sveaskogs planlagda försök med hyggesfritt vittnar tyvärr om att bolaget tänker på samma sätt som handledarna på SLU. Man prövar enbart sådant som innebär ett fortsatt bruk av likåldriga plantager. Det ger halverat netto, uselt sågtimmer och låg biodiversitet.

Vi önskar all lycka till den duktiga nyblivna doktorn Charlotta Erefur och litar på att hon upplyser sitt företag om innehållet i Jakobssons avhandling.